

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ και ΛΗΨΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΦΥΛΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Διδάσκουσα: Κατερίνα Αργυροπούλου,
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

**Πώς σχεδιάζουν τη σταδιοδρομία τους οι
γυναίκες;
Ο ρόλος του φύλου κατά τη διαδικασία λήψης
επαγγελματικής απόφασης**

- ▶ Ο σύγχρονος επαγγελματικός προσανατολισμός προσεγγίζει με ιδιαίτερο ενδιαφέρον **ζητήματα που αφορούν τα δύο φύλα.**
- ▶ Ο **διαρκώς αυξανόμενος αριθμός** των γυναικών που αναζητούν εκπαίδευση και εργασία δείχνει πόσο σημαντικό είναι να **κατανοηθούν οι διαφορές** στα πρότυπα επαγγελματικής ανάπτυξης ανδρών και γυναικών
- ▶ και **η επίδραση** που αυτές **οι διαφορές** έχουν στον σχεδιασμό της σταδιοδρομίας τους.
- ▶ Ο ρόλος του φύλου **προσδιορίζεται** σε μεγάλο βαθμό από **τις κοινωνίες** και συνεπώς, μέσα στην κοινωνία την οποία ζούμε, το φύλο φαίνεται να επηρεάζει την επαγγελματική επιλογή.

- ▶ Ωστόσο, οι συνθήκες ζωής των δύο φύλων **έχουν αλλάξει**, οι ρόλοι δεν είναι πια τόσο διακριτοί και η ελευθερία επιλογής επαγγέλματος έχει αυξηθεί σημαντικά για το γυναικείο φύλο.
- ▶ Ωστόσο, **είναι πιο πιθανό οι γυναίκες** να αναμένουν ότι θα χρειαστεί να αλλάξουν ή να προσαρμόσουν τους επαγγελματικούς τους στόχους ώστε να καλύψουν τις ανάγκες του γάμου και της οικογένειας, **σε αντίθεση με τους άνδρες**, που στην προοπτική της οικογένειας αναμένεται να αντιδράσουν επενδύοντας ακόμη περισσότερο στη σταδιοδρομία τους.

Επαγγελματική ανάπτυξη

Η θεωρία περιχαράκωσης & συμβιβασμού

- ▶ Έχει ιδιαίτερη εφαρμογή στην περίπτωση των γυναικείων επαγγελματικών επιλογών.
- ▶ Με τον όρο «**περιχαράκωση**» δηλώνεται το γεγονός ότι οι διαθέσιμες επιλογές για το κάθε άτομο είναι σαφώς οριοθετημένες και περιορισμένες λόγω της **διαμόρφωσης** της **αυτοαντίληψής** του (διαδικασία της κοινωνικοποίησης και των αντιλήψεων του για τα επαγγέλματα, με την επιρροή των επαγγελματικών στερεοτύπων και των γενικότερων κοινωνικών αντιλήψεων)
- ▶ Το άτομο λοιπόν, **διαμορφώνει** τις δικές του, **εξειδικευμένες αντιλήψεις** ως προς το ποια επαγγέλματα του ταιριάζουν και ποια όχι.
- ▶ Καταλήγει, έτσι, σε ένα **περιχαρακωμένο σύνολο** αποδεκτών κατευθύνσεων, ανάμεσα στις οποίες θα επιλέξει.
- ▶ Στόχος είναι η ανάγκη επαγγελματικού προσανατολισμού των γυναικών από πολύ νεαρή ηλικία για να αποφευχθούν οι στερεοτυπικές αντιλήψεις.

Η θεωρία της αυτοαποτελεσματικότητας

- ▶ Δίνεται έμφαση στη **δύναμη επιρροής των πεποιθήσεων** ενός ατόμου για το εάν μπορεί να επιτύχει έναν στόχο ή όχι.
- ▶ Βασίζεται στη θεωρία της κοινωνικής μάθησης του Bandura η οποία θεωρεί ότι οι προσωπικότητες των ατόμων και οι διάφορες συμπεριφορές που παρουσιάζουν δημιουργούνται μάλλον **από τις εμπειρίες μάθησης** του κάθε ατόμου, παρά από έμφυτες ψυχικές διαδικασίες.
- ▶ Οι γυναίκες, εξαιτίας της διαφορετικής τους διαπαιδαγώγησης, έχουν πολύ χαμηλές προσδοκίες για την προσωπική τους επάρκεια και ικανότητα σε θέματα που σχετίζονται με την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- ▶ Το αποτέλεσμα είναι **να μη μπορούν να εκμεταλλευτούν σωστά** και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες και τα ταλέντα τους στον χώρο εργασίας.
- ▶ Η θεωρία αυτή προσφέρει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να **επαναφέρουν επιλογές**, οι οποίες είχαν αποκλειστεί εντελώς, τόσο λόγω των **στερεοτύπων** των ρόλων των φύλων όσο και εξαιτίας άλλων **περιβαλλοντικών εμποδίων**.
- ▶ **Ενδυναμώνοντας** την αυτοπεποίθηση των γυναικών σε μεγαλύτερο πεδίο επαγγελματικών επιλογών

Οι θεωρίες των συστημάτων

- ▶ Μελετά τις **διασυνδέσεις** ανάμεσα σε **εσωτερικές** και **εξωτερικές** μεταβλητές, οι οποίες επηρεάζουν την επαγγελματική ανάπτυξη.
- ▶ **Συμπεριλαμβάνει** παραδοσιακές και σύγχρονες κονστρουκτιβιστικές θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.
- ▶ Δημιουργείται ένα νέο πεδίο προκλήσεων στον επαγγελματικό προσανατολισμό συνδυάζοντας παραδοσιακές θεωρίες και μη γραμμικές προσεγγίσεις.
- ▶ Έμφαση δίνεται στην **ενδυνάμωση του ατόμου** για την κατανόηση της επαγγελματικής του ανάπτυξης, καθιστώντας το μοντέλο ιδιαίτερα λειτουργικό στον επαγγελματικό προσανατολισμό γυναικών.

Το μοντέλο του καλειδοσκόπιου

- ▶ **Στοχεύει να ερμηνεύσει** την επαγγελματική ανάπτυξη των γυναικών μέσα από μια εντελώς νέα θεώρηση, η οποία απορρίπτει εντελώς τη γραμμική πορεία της επαγγελματικής ανάπτυξης.
 - ▶ *όπως **το καλειδοσκόπιο δημιουργεί σχήματα**, τα οποία **αλλάζουν** όταν γυρίζει ο κύλινδρος και τα κομμάτια γυαλιού μετακινούνται και **μετασχηματίζονται σε νέα μοτίβα**, έτσι και οι γυναίκες, στη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους, **μετακινούν τη θέση που κατέχουν** οι διαφορετικές πτυχές της ζωής τους έτσι ώστε να **προσαρμόζονται οι ρόλοι και οι σχέσεις** τους στα δεδομένα της κάθε φάσης, δημιουργώντας **νέα μοτίβα ζωής**.*
- ▶ Αποτελείται από **τρεις παραμέτρους**, κάθε μία από τις οποίες αλλάζει θέση στη διάρκεια ζωής του ατόμου, ωστόσο, οι παράμετροι αυτές παραμένουν **σε όλη τη διάρκεια** της ζωής μιας γυναίκας.
- ▶ Καθώς όμως σε κάθε **φάση της ζωής** της **συγκεκριμένα θέματα** αποκτούν βαρύνουσα σημασία, συνήθως, μια από τις παραμέτρους αυτές έρχεται στο προσκήνιο, ενώ οι άλλες παραμένουν, αλλά αναλαμβάνουν έναν δευτερεύοντα ρόλο.

Αλφαβητάρι του καλειδοσκόπιου

- **Αυθεντικότητα.** Ορίζεται ως το να είναι κανείς πιστός στις προσωπικές του ανάγκες, μέσα από διαρκή διάδραση ανάμεσα στην προσωπική ανάπτυξη και ζητήματα που προκύπτουν, επαγγελματικά και μη επαγγελματικά, στη διάρκεια της ζωής.
- **Ισορροπία.** Ορίζεται ως το να παίρνει κανείς αποφάσεις τέτοιες ώστε όλες οι διαφορετικές πτυχές της ζωής, τόσο οι επαγγελματικές όσο και οι μη επαγγελματικές, να διαμορφώνουν ένα σύνολο με νόημα και ουσία.
- **Πρόκληση.** Ορίζεται ως το να εμπλέκεται κανείς σε δραστηριότητες που θα του επιτρέπουν να επιδεικνύει ευθύνη, έλεγχο, αυτονομία, ενώ ταυτόχρονα θα μαθαίνει και θα αναπτύσσεται.

Αλφαβητάρι του καλειδοσκόπιου

- Όταν πρόκειται να πάρουν μια απόφαση οι γυναίκες λειτουργούν σχεσιακά, **επικεντρώνονται** δηλαδή στο πώς η απόφασή τους θα επηρεάσει τις σχέσεις, τα κοινωνικά δίκτυα και γενικώς τα σημαντικά πρόσωπα στη ζωή τους.
- Οι γυναίκες, πολύ περισσότερο από τους άνδρες, αντιλαμβάνονται ότι οι δικές τους αποφάσεις επηρεάζουν και τη ζωή των γύρω τους.
- Επιπλέον, οι επαγγελματικές αποφάσεις τους **επηρεάζονται** από καταστάσεις όπως είναι οι επαγγελματικές διακρίσεις, η σεξουαλική παρενόχληση και η έλλειψη πολιτικών σχετικών με τις ιδιαιτερότητες των φύλων, συμπεριλαμβανόμενων των μισθολογικών ανισοτήτων και ευκαιριών επιμόρφωσης
- Γι' αυτό και **ζυγίζουν** τις επιλογές και τις εναλλακτικές τους μέσα από τον **φακό του καλειδοσκόπιου**, αναζητώντας τον **ιδανικό συνδυασμό** για το σύνολο των υποχρεώσεων, δεσμεύσεων και ευκαιριών **τους ζυγίζοντας** τις αποφάσεις τους **σε σχέση με το κόστος** που αυτές πιθανόν να έχουν τόσο στις ίδιες, όσο και στους ανθρώπους γύρω τους.

Αλφαβητάρι του καλειδοσκόπιου

- ▶ Το μοντέλο του καλειδοσκόπιου **επέκτεινε** την έννοια της οικογένειας πέρα από τον σύζυγο και τα παιδιά, ενσωματώνοντας όλα τα μη-εργασιακά σχεσιακά ζητήματα.
- ▶ Συμπεριλαμβάνονται έτσι όχι μόνο ζητήματα που παραδοσιακά σχετίζονται με την οικογένεια (φροντίδα παιδιών, σύζυγος, γονείς, αδέλφια κλπ., αλλά και τους φίλους (ειδικά εάν η γυναίκα δεν είναι παντρεμένη ή αν δεν έχει παιδιά), τις εθελοντικές δραστηριότητες, τα χόμπι και τις δικές της προσωπικές σωματικές και ψυχολογικές ανάγκες.
- ▶ Οι έννοιες «οικογένεια» και «πλαίσιο» γίνονται έτσι ευρύτερες, εκφράζοντας τα άτομα εκείνα που θεωρούνται σημαντικά στη ζωή μιας γυναίκας.
- ▶ Το μοντέλο του καλειδοσκόπιου **εκφράζει** έτσι την **εσωτερικευμένη σχεσιακή διαδικασία**, μέσα από την οποία οι γυναίκες παίρνουν αποφάσεις για τη σταδιοδρομία τους.

Πέντε κρίσιμα ζητήματα κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης από τη σκοπιά του φύλου

- ▶ Το φύλο ως **παράγοντας επιρροής** της διαδικασίας λήψης απόφασης ενέχει από μόνο του περιορισμούς.
- ▶ Η επιλογή επαγγέλματος δείχνει έτσι να είναι ίσως πιο απαιτητική διαδικασία για τις γυναίκες, καθώς εκείνες έχουν να συνυπολογίσουν ένα πλήθος εξωτερικών παραγόντων (αυτοεικόνα, εργασιακές συνθήκες, υποστήριξη από τους σημαντικούς άλλους)
- ▶ Ο ρόλος του φύλου **επηρεάζεται** σε μεγάλο βαθμό από το κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον.
- ▶ Οι γυναίκες, ακόμη και σήμερα, **αυτοκατευθύνονται** σε επαγγελματικούς τομείς στους οποίους έχουν από τη μία «καθοδηγηθεί» από το περιβάλλον τους, αλλά και σε τομείς που **οι ίδιες θεωρούν** ότι θα δημιουργήσουν λιγότερες συγκρούσεις ανάμεσα στην προσωπική και την επαγγελματική τους ζωή.

Πέντε κρίσιμα ζητήματα κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης από τη σκοπιά του φύλου

- ▶ **Τρίτο στοιχείο** αποτελούν οι διαφορές που ενδέχεται να έχουν οι γυναίκες ως προς την **αυτοαποτελεσματικότητα** στον σχεδιασμό της σταδιοδρομίας.
- ▶ Το φύλο κάποιες φορές **αλληλεπιδρά** σημαντικά με **άλλες μεταβλητές** για να προβλέψει το αποτέλεσμα της λήψης απόφασης (κουλτούρα, ηλικία, συναισθηματική νοημοσύνη).
- ▶ **Τέταρτο στοιχείο** ενδιαφέροντος σε σχέση με τον ρόλο του φύλου στη λήψη επαγγελματικής απόφασης αποτελούν τα **συναισθήματα** και η πιθανή διαφοροποίηση της επιρροής τους στα δύο φύλα κατά τη σχετική εσωτερική διαδικασία.

Πέντε κρίσιμα ζητήματα κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης από τη σκοπιά του φύλου

- ▶ Ένα τελευταίο στοιχείο πιθανής διαφοροποίησης ανδρών και γυναικών, ιδιαίτερα σημαντικό για τους συμβούλους, είναι το **άγχος**.
- ▶ Το άγχος αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες επαγγελματικής αναποφασιστικότητας.
- ▶ Είναι πιο πιθανό για τις γυναίκες να **βιώσουν** σύγχυση ρόλων και στρες κατά τη διαδικασία λήψης επαγγελματικής απόφασης.
- ▶ Στρεις δημιουργεί επίσης ο **φόβος της επιτυχίας**, ένα εσωτερικό ψυχολογικό εμπόδιο μοναδικό στη γυναικεία επαγγελματική ανάπτυξη, το οποίο προέρχεται πιθανώς από την αίσθηση ότι η επαγγελματική απόφαση είναι δυνατό να οδηγήσει σε σύγκρουση με την οικογενειακή ζωή.

Πέντε κρίσιμα ζητήματα κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης από τη σκοπιά του φύλου

- ▶ **Για τους άντρες** ο φόβος μήπως κάνουν λάθος επιλογή στη σταδιοδρομία τους είναι μεγαλύτερος, καθώς η σταδιοδρομία αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο της ταυτότητάς τους.
- ▶ Ο φόβος αυτός μπορεί τελικά να οδηγήσει σε αναποφασιστικότητα, για την αποφυγή του «λάθους», το οποίο θα «απογοητεύσει» γονείς, φίλους, σύντροφο κ.ά.
- ▶ **Για τις γυναίκες**, μια «όχι και τόσο ιδανική» επιλογή, ίσως να είναι τελικά αποδεκτή, καθώς ο συμβιβασμός αποτελεί συνήθη πρακτική στη γυναικεία σταδιοδρομία, στα πλαίσια της προσπάθειας συμβιβασμού και εξισορρόπησης ρόλων

Από τη θεωρία στην πρακτική εφαρμογή

- ▶ Ο **επαγγελματικός προσανατολισμός** χρειάζεται να λαμβάνει υπόψη το φύλο και να αποδέχεται τη διαφορετική πορεία επαγγελματικής ανάπτυξης ανδρών και γυναικών.
- ▶ Ο **σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός** ή η *διαθεματική αναφορά στα επαγγέλματα* μέσα στο σχολικό πλαίσιο να λαμβάνουν υπόψη τους ότι συχνά τα κορίτσια **αυτοπροσδιορίζουν** τη θέση τους στον επαγγελματικό στίβο με βάση περιοριστικά κοινωνικά ή οικογενειακά πρότυπα και να επιδιώκουν την αναφορά και συζήτηση των σχετικών ζητημάτων που μπορεί να τα απασχολούν.
- ▶ **Δραστηριότητες** που επεξεργάζονται την έννοια των **πολλαπλών ρόλων** που παίζει στη ζωή του το άτομο, μπορεί να το βοηθήσουν να αποκτήσει μια πιο ξεκάθαρη εικόνα του εαυτού, των αναγκών, των περιορισμών και των επιλογών του.
- ▶ **Δραστηριότητες** που ενσωματώνουν τεχνικές διερεύνησης των εσωτερικών και εξωτερικών συγκρούσεων που το **κοινωνικό πλαίσιο** δημιουργεί στη λήψη απόφασης.
- ▶ **Ερωτηματολόγια** που σχετίζονται με τη λήψη επαγγελματικής απόφασης με σκοπό να εντοπίσουν το ατομικό προφίλ ως προς τη διαδικασία λήψης απόφασης και διερευνούν δυσκολίες λήψης απόφασης που μπορεί να σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες του φύλου.

**Παραδείγματα (εφαρμοσμένων)
προγραμμάτων ατομικής ή ομαδικής
συμβουλευτικής παρέμβασης για την
επεξεργασία του θέματος:**

«Φύλο και επιλογή σπουδών & επαγγέλματος»

Ομάδα στόχος: μαθητές Γ' γυμνασίου –
Α' / Β' Λυκείου

Τρόποι / τεχνικές: ταινίες, διαφάνειες, βιβλία, άρθρα, ομιλίες
από γυναίκες, ζευγάρια, ιστορίες (γυναικείων) κινημάτων, συζητήσεις
σε ομάδες, βιωματικές ασκήσεις, ομιλίες από γονείς, ενημερώσεις σε
γονείς

Στόχοι (γενικά) των προγραμμάτων παρέμβασης

Μαθητές Γυμνασίου

- Να αντιληφθούν την ποικιλία των επαγγελματικών ρόλων άσχετα με το φύλο του ατόμου
- Να ενθαρρυνθούν να αναπτύξουν μια αίσθηση και διάθεση ισότητας και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου που θεωρούνται «ανδρικές» ή «γυναικείες»
- Να δουν τους εαυτούς τους ως ενήλικες, άσχετα με το φύλο τους σε ποικίλους οικογενειακούς, προσωπικούς ή επαγγελματικούς ρόλους
- Να αποκτήσουν γνώση των στερεοτύπων που υπάρχουν σχετικά με τους ρόλους των δύο φύλων

Μαθητές Λυκείου

- Να αντιληφθούν την ποικιλία των επαγγελματικών, οικογενειακών, προσωπικών ρόλων ασχέτως φύλου
 - Να διακρίνουν την ύπαρξη των ανδρικών και γυναικείων ρόλων που υπάρχουν στα σχολεία, τα επαγγέλματα, τα ΜΜΕ, κ.ά.
 - Να αναπτύξουν κριτικές ικανότητες σχετικά με το ρόλο της κοινωνικοποίησης στο θέμα αυτό.
- Crammer & Herr, 1984*

Crammer & Herr, 1984

Προτεινόμενη (ενδεικτική) δραστηριότητα:

Ομαδική εργασία –debate

- ▶ Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε δύο ομάδες
- ▶ Επεξεργάζονται **ξανά** το φύλλο εργασίας με τη λίστα επαγγελμάτων
- ▶ Κάθε ομάδα εκπροσωπεί εναλλάξ το ναι /όχι
- ▶ Ξεκινά πρώτη η ομάδα του όχι
- ▶ Μετά από 3 λεπτά αλλαγή ομάδας (το ναι γίνεται όχι και το όχι ναι)

Η Μαρία προσήλθε στο Συμβουλευτικό Κέντρο Φοιτητών.

Αγαπάει το Γιάννη. Και οι δύο είναι στο πρώτο έτος της Ιατρικής. Η Μαρία θέλει να γίνει γιατρός αλλά φοβάται πως αυτό θα δημιουργήσει ανταγωνισμό μεταξύ των δυο τους και θα χάσει το Γιάννη.

Άλλωστε η Ιατρική είναι πολλά χρόνια και εκείνη θέλει να σκεφτεί πότε θα κάνει τα παιδιά της.

Τι να κάνει;

Ενεργοποίηση /01

Χωριστείτε σε ομάδες
Επεξεργαστείτε το/τα φύλλο/α εργασίας

(ακολουθεί το φύλλο εργασίας στη
διαφάνεια)

Δείτε τα παρακάτω επαγγέλματα:

- Πιλότος αεροπλάνου
- Αρχιτέκτονας
- Ξυλουργός
- Κτίστης
- Μάγειρας
- Σέφ
- Ιερέας
- Οδοντίατρος
- Ηλεκτρολόγος
- Σκηνοθέτης
- Πυροσβέστης
- Ψαράς
- Κυνηγός
- Κηπουρός
- Διοικητής νοσοκομείου
- Ταχυδρόμος
- Οπτομέτρης
- Καθηγητής θετικών επιστημών
- Καθηγητής ανθρωπιστικών επιστημών
- Οδηγός φορτηγού
- Οδηγός λεωφορείου
- Ταμίας τραπεζής
- Βιβλιοθηκονόμος
- Φροντιστής παιδιών
- Γραμματέας
- Δικαστής
- Δάσκαλος
- Νηπιαγωγός
- Κοσμετολόγος - Αισθητικός
- Οδηγός ταξί
- Αεροσυνοδός
- Κομμωτής
- Υπάλληλος ξενοδοχείου
- Οικιακός βοηθός
- Νοσοκόμος
- Εργοθεραπευτής
- Ρεσεψιονίστ
- Ράφτης
- Κοινωνικός λειτουργός
- Λογοθεραπευτής
- Φύλακας ασφαλείας

Τώρα ταξινομείστε τα επαγγέλματα αυτά στον παρακάτω πίνακα:

[illegible]

Επεξεργασία:

- Αιτιολογείστε έκαστος την απάντησή του (στην ομάδα): *για ποιο λόγο δώσατε φύλο Α ή Γ στο κάθε επάγγελμα;*

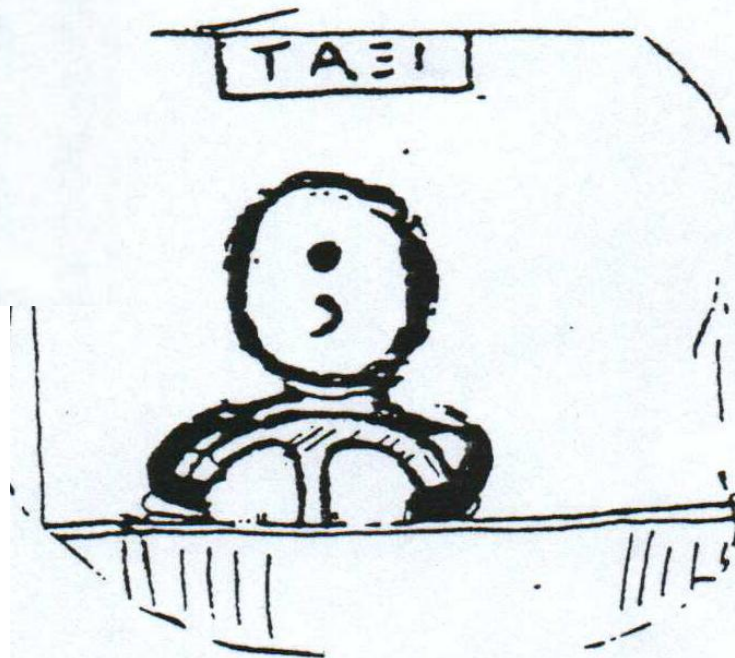
ΚΑΙ με ποιο κριτήριο κάνατε τις κατηγοριοποιήσεις ;

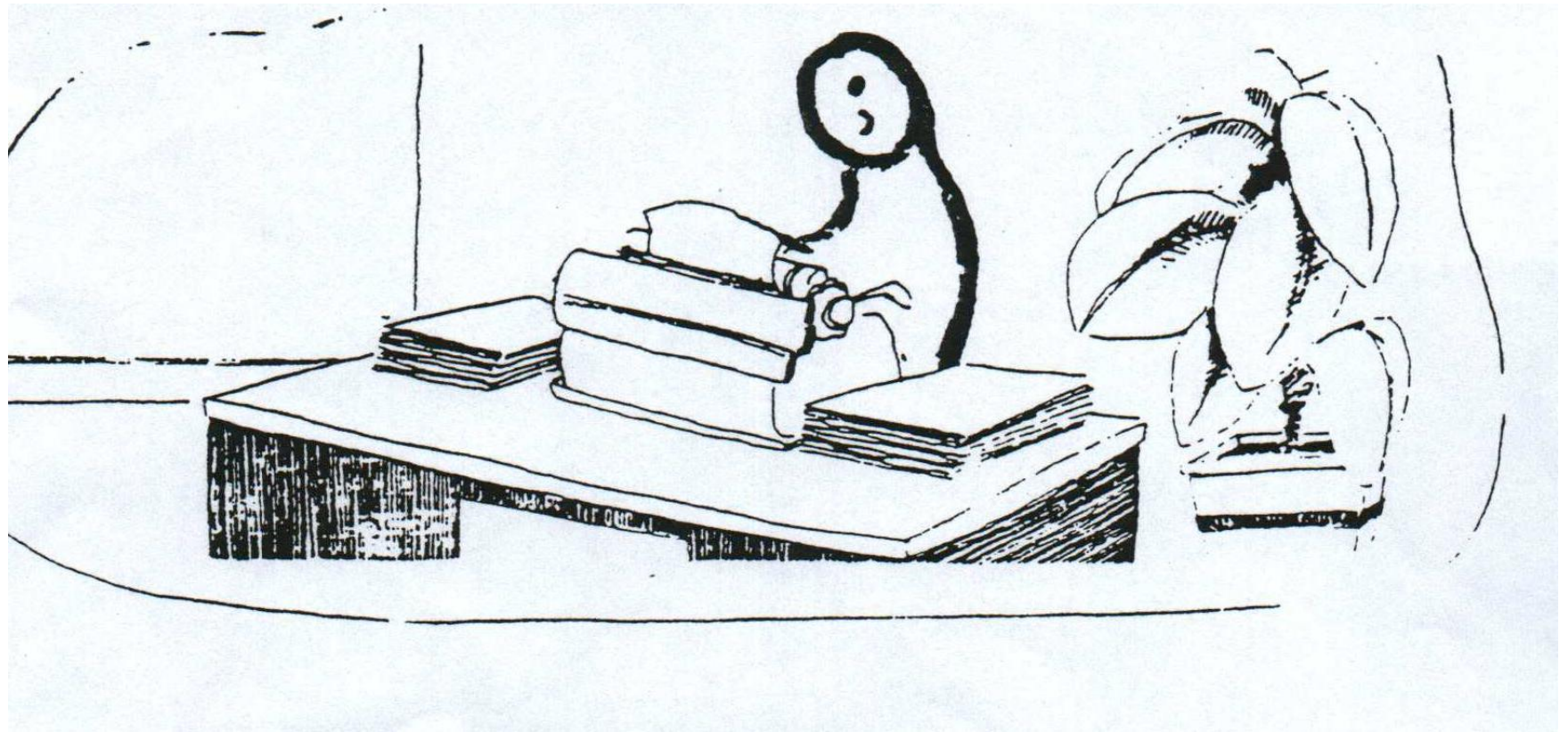
- Εντοπίζετε *διαφορές μεταξύ σας* ως προς τις κατηγοριοποιήσεις των επαγγελματιών;
Πού νομίζετε οφείλονται αυτές οι διαφορές;

Ενεργοποίηση / 02

δείτε τις εικόνες και βρείτε το πρόσωπο

Παρέμβαση:

Η πραγματικότητα σε εικόνες...

- ▶ *Δείτε τις παρακάτω εικόνες*
 - ▶ *Τι παρατηρείτε;*

Σούζαν Σαράντον

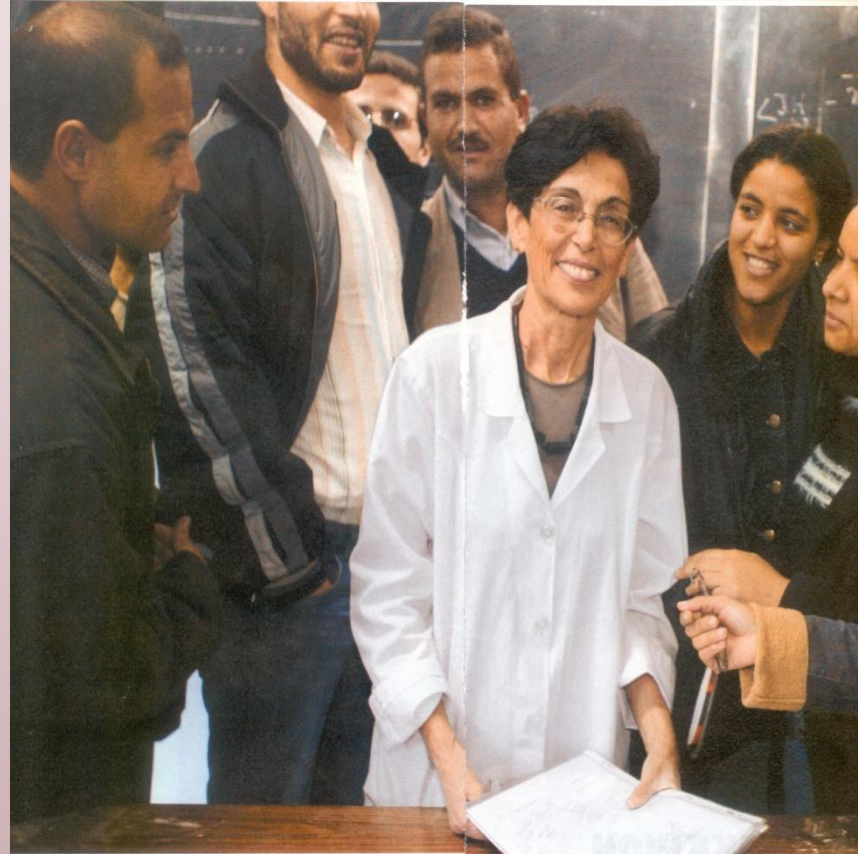
Έμμα Ρίτσαρντ

Όπρα Γουίνφρεϊ

Επιστήμη με άρωμα γυναίκας

“Η επιστήμη έχει ανάγκη από άτομα που έχουν πάθος και πείσμα, αντοχή και πίστη, αγάπη για τον άνθρωπο. Για να μπορέσεις όμως να διακριθείς ως ερευνητής, ιδίως αν είσαι γυναίκα, πρέπει να έχεις συναισθηματική ασφάλεια, καλή προσωπική ζωή, τη ζεστασιά της οικογένειας. Οι άνδρες έχουν πίσω τους προνόμια που χρονολογούνται από την αρχαιότητα. Οι γυναίκες όχι.....”

Ζόχρα Μπεν Λάκνταρ
Καθηγήτρια Φυσικής

Ενα πρώτο βραβείο για τη μοριακή βιολόγο Δέσποινα Σανούδου και τις γυναίκες επιστήμονες παρόντος και μέλλοντος

«Η επιστήμη μας θέλει ατελείωτη επιμονή. Και υπομονή. Όπως και η ζωή», υπογραμμίζει, καθισμένη απέναντι στο δημοσιογραφικό γραφείο, η Δέσποινα Σανούδου. Λόγια σοφά που βγαίνουν από τα χείλη μιας νεαρής γυναίκας.

Της ΕΛΕΝΗΣ ΜΠΙΣΤΙΚΑ

Μόλις 30 ετών η Δέσποινα Σανούδου, από οικογένεια με ρίζες στη Σαντορίνη, είναι διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Cambridge της Αγγλίας και πρώην λέκτορας της Ιατρικής 4ης Σχολής του Πανεπιστημίου Harvard της Βοστώνης. Έχει εξειδικευθεί στη Μορια-

Δέσποινα Σανούδου, ερευνήτρια Γ' στο Ιδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών υπό τον καθηγητή κ. Γρηγόρη Σκαλκέα, η νεαρή επισκέπτρια στο δημοσιογραφικό γραφείο (φωτο ΕΛΜΠΙ, 15/11/07).

Κάθε χρόνο, η Ουνέσκο και η L' Oreal βραβεύουν πέντε γυναίκες -μία για κάθε ήπειρο- που διακρίνονται στον παραδοσιακά ανδροκρατούμενο χώρο της επιστημονικής έρευνας. Το «Κ» ταξίδεψε στο Παρίσι και μίλησε με τη Γαλλίδα Ντομινίκ Λανζβέν και την Τυνήσια Ζόχρα Μπεν Λάκνταρ. Της **Μαργαρίτας Πουρνάρα**

«Η επιστήμη έχει ανάγκη τις γυναίκες»

Η βιολόγος Μαρία Γαζούλη και η χημικός Μαγδαληνή Ματζιάρη, οι δύο πρώτες Ελληνίδες που βραβεύτηκαν το 2006 από την UNESCO και τη L' Oreal στο πλαίσιο του διεθνούς προγράμματος «Για τις γυναίκες στην επιστήμη»

Η **βιολόγος** Μαρία Γαζούλη και η **χημικός** Μαγδαληνή Ματζιάρη, οι δύο πρώτες Ελληνίδες που βραβεύτηκαν το 2006 από την UNESCO και τη L' Oreal στο πλαίσιο του διεθνούς προγράμματος «Για τις γυναίκες στην επιστήμη»

«Μπορεί η αμοιβή μου να είναι πάντα χαμηλή. Ομως η ελπίδα ότι κάποια ανακάλυψη από τα πειράματα που κάνουμε, μπορεί να βοηθήσει να παρασκευαστεί ένα φάρμακο για τον καρκίνο ή άλλη πάθηση, είναι η μεγαλύτερη ανταμοιβή.»

Μαγδαληνή Ματζιάρη, διδάκτωρ του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών

«Καμιά φορά ακούμε για την επιτυχία που γνωρίζουν οι Έλληνες επιστήμονες της διασποράς. Ο,τι, όμως, συμβαίνει στη χώρα μας παραμένει στη σιωπή. Εντούτοις το ανθρώπινο δυναμικό στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα αξιόλογο.»

Μαρία Γαζούλη, διδάκτωρ του Βιολογικού Τμήματος Πανεπιστημίου Αθηνών

Με σπουδές ενδυματολογίας και μεταπτυχιακά στην Αμερική, η Νατάσα θα μπορούσε σήμερα να είναι μια επιτυχημένη επαγγελματίας. Προς το παρόν, προτιμά το ρόλο της μητέρας και νοικοκυράς ... αποκλειστικής απασχόλησης.

Ετών: 32

Παιδιά: δύο

Επάγγελμα: οικιακά

ΑΝΑΒΑΤΙΣΣΑ ΣΤΟΝ ΙΠΠΟΔΡΟΜΟ

**Το επάγγελμά της είναι
ανδροκρατούμενο και
εξαιρετικά απαιτητικό.**

**Κι όμως, εκείνη τα
καταφέρνει μια χαρά
δεκαπέντε χρόνια τώρα...**

Ο ταχυδρόμος
χτυπάει πάντα
δυσ φορές...

Είναι ο Δημήτρης, ο
Μιχάλης, η Ντίνα, ο Νίκος,
φέρνοντας την
αλληλογραφία της ημέρας

Σοφία Δάρα

*Πρώην πρωταθλήτρια
κολύμβησης και ειδική
αθλητίατρος και
φυσίατρος*

μητέρα της Βεατρίκης και του
Λάμπρου, 6,5 και 5 χρόνων
αντίστοιχα

«Γέννησα και τέσσερις
μέρες μετά ήμουν στη
δουλειά»

ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

Φιλίπα Μάρακ
Ιατρικό Ινστιτούτο Howard Hughes,
Ντενβερ, Κολοράντο

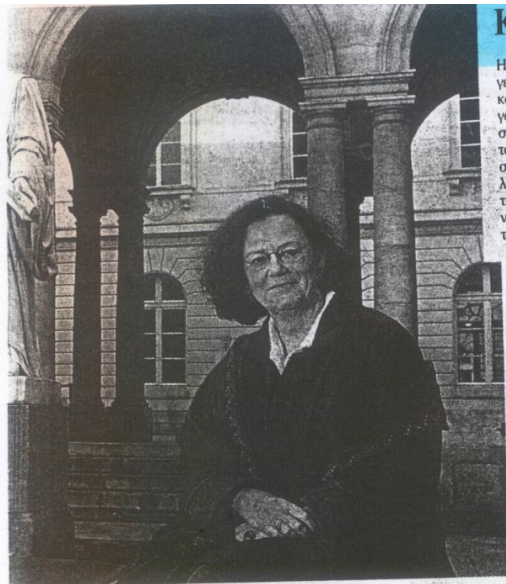
Βραβεύτηκε για την αποκρυπτογράφηση
της λειτουργίας των λεμφοκυττάρων

ΕΥΡΩΠΗ

Κριστίν Πετί
Ινστιτούτο Pasteur

Ασχολείται με γενετικώς
τροποποιημένα φυτά

ΑΦΡΙΚΗ

Τζενιφερ Τόμσον,
Καθηγήτρια Μοριακής Βιολογίας
Πανεπιστημίου Κέιπ Τάουν
Νότια Αφρική

Βραβεύτηκε για την αποσαφήνιση των γενετικών
ανωμαλιών στην κληρονομική κώφωση

ΚΙΝΑ

**Ίνστι Πίτσρ ,
Καθηγήτρια Μοριακής Νευροβιολογίας
Πανεπιστημίο Επιστημών & Τεχνολογιών,
Χονγκ Κονγκ**

Βραβεύτηκε για τις ανακαλύψεις της στον
μοριακό έλεγχο ανάπτυξης & διαφοροποίησης
της σύναψης στο νευρικό σύστημα.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

**Λουσία Μεντόνσα Πρεβιάτο
Ινστιτούτο Βιοφυσικής, Ομοσπονδιακό
Πανεπιστήμιο Ρίου Ιανέιρου, Βραζιλία**

Βραβεύτηκε για τη μελέτη της κυτταρικής
επιφάνειας ενός πρωτοζωϊκού παρασίτου που
ευθύνεται για μια ανθρώπινη νόσο

Charlotte Harbottle, 24, χασάπης

Μερικές φορές, όταν οι άνθρωποι ακούν ότι είμαι χασάπης λένε : «αλήθεια κόβεις κρέατα;». Δεν με ενοχλεί καθόλου αυτό στο επάγγελμά μου. Η εργασία είναι μηχανική και χρειάζεται να ξέρεις πώς θα το κάνεις σωστά.

Δεν έχει σημασία αν είσαι άντρας ή γυναίκα, αρκεί να είσαι καλός χασάπης.

Αν οι άνθρωποι συνειδητοποιούσαν τι ακριβώς κάνει ένας χασάπης, το επάγγελμα θα άρεσε σε περισσότερο κόσμο

Σπούδασα θεολογία στο York University και άρχισα να εργάζομαι ως χασάπης για λίγες ώρες. Όταν πήρα το πτυχίο μου, βρήκα δουλειά στην διόρθωση κειμένων αλλά μισούσα τη δουλειά γραφείου. Συνειδητοποίησα ότι θα προτιμούσα να εργάζομαι ως χασάπης με την ελευθερία που σου δίνει η δική σου επιχείρηση.

Οι δικοί μου είναι κτηνοτρόφοι, η μητέρα μου μεγάλωσε σε αγρόκτημα, οπότε πάντα γνώριζα για το επάγγελμα αυτό. Πέρυσι, η γιαγιά μου μου έστειλε τη φωτογραφία του προ-προ-πάπου μου να στέκεται έξω από το χασάπικό του. Σίγουρα είναι στο αίμα μας!

Katie Gillard, 21, οδηγός φορτηγού

- Από τους 300.000 οδηγούς φορτηγού στην Μ.Β, μόνο το 0.5% είναι γυναίκες (1,600).
- Η Katie έδωσε εξετάσεις επαγγελματικού διπλώματος το 2010
- Άρχισε την καριέρα της οδηγώντας το φορτηγό της εταιρείας του μπαμπά της.
- Τώρα εργάζεται σε μια άλλη εταιρεία.

«Τελείωσα το επαγγελματικό λύκειο με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος παιδαγωγού, αλλά αποφάσισα ότι δεν ήταν για εμένα. Ο πατέρας μου μου είπε ότι άλλαξε η ηλικία απόκτησης επαγγελματικού διπλώματος οδήγησης (19) και μου πρότεινε να δώσω εξετάσεις. Ήμουν το μόνο κορίτσι στις εξετάσεις, ήταν πραγματικά εντυπωσιακό»

Alison Miller, 38, οδηγός τρένου

Είμαι ήδη 6 χρόνια σε αυτή τη δουλειά.
Μου αρέσει η ποικιλία στην εργασία μου, όπως οι διάφοροι τύποι τραίνου που μπορώ να οδηγήσω ή τα μέρη που πηγαίνω. Οι αλλαγές βάρδιας στην αρχή σε απορρυθμίζουν, αλλά μου ταιριάζει τελικά περισσότερο από μια

εργασία συνεχόμενη (9-5)

- Πάντα δούλευα σε ανδροκρατούμενους χώρους, μπορώ να αντιπροσωπεύω αυτοκινήτων, εταιρεία αξεσουάρ αυτοκινήτων.
- Έχω Σπουδάσει Γεωγραφία, Ιστορία και Πολιτισμό της Σκωτίας.
- Μετά το Πανεπιστήμιο, βρήκα δουλειά στην αστυνομία ως αναλύτρια στρατηγικής και μετακινήθηκα στην κοινωνική εργασία.
- Ήταν μεγάλο βήμα το ότι σήμερα είμαι οδηγός τραίνου, αλλά χαίρομαι που το έκανα. Το λατρεύω.
- Ο σύζυγός μου εργάζεται στην Εταιρεία Σιδηροδρόμων και άκουσε ότι η εταιρεία ψάχνει οδηγούς, οπότε έκανα αίτηση
- Είναι γνωστό ότι η επιλογή και η εκπαίδευση των οδηγών τραίνων είναι

ιδιαίτερα απαιτητική

Brett Chynoweth
Χορευτής Μπαλέτου(Australian
Ballet).

Όταν ξεκίνησα τον χορό, στα τέλη του 90, ήμουν σίγουρα ένας από λίγους, αν όχι ο μοναδικός άνδρας στην σχολή χορού της γειτονιάς μου.

Όταν πήγα στην Εθνική Σχολή της Αυστραλίας (9 ετών) υπήρχαν λίγοι ακόμη.

Νομίζω ότι κάνω τη δουλειά των ονείρων μου!
Είναι εκπληκτικό, πραγματικά...

■ Στην οικογένειά μου, όλα τα παιδιά χόρευαν. Ο μεγαλύτερος αδελφός μου έλεγε «αφού μπορούν να το κάνουν τα κορίτσια, το ίδιο κι εγώ».

■ Ξεκίνησε μαθήματα χορού κι εγώ τον συνόδευα στη σχολή που μάθαινε.

■ Άρχισα τα μαθήματα από 5 ετών και συνέχισα, παρόλο που ο αδελφός μου σταμάτησε. Μου άρεσε πολύ!

■ Από μικρός ήξερα ότι θέλω να ασχοληθώ με τις τέχνες.

Bryn Williams, νηπιαγωγός

Δεν είχα στην πραγματικότητα σχέδιο όταν ξεκίνησα τις πανεπιστημιακές σπουδές μου στην βρεφονηπιοκομία, απλά ήξερα ότι με ενδιέφερε να εργάζομαι με μικρά παιδιά. Δουλεύω στον τομέα της φροντίδας παιδιών από το 2000. Η πρώτη μου εργασία ήταν σε έναν παιδικό σταθμό και μετά σε ιδιωτικό νηπιαγωγείο, και οι εργοδότες μου ήθελαν να παραμείνω.

Γνωρίζω ότι κάποιοι συνάδελφοι μπορεί να είναι επιφυλακτικοί για την εργασία μου, αλλά δεν έχω αντιμετωπίσει έως τώρα καμία αντίδραση.

Σε αυτόν τον επαγγελματικό κλάδο υπάρχουν αντίστροφες στερεοτυπικές αντιλήψεις. Είναι το ίδιο με το να αναζητά μια γυναίκα μηχανικός εργασία. Θα σκεφτούν στην αρχή ότι δεν είναι καλή επειδή είναι γυναίκα, μέχρι να την δουν να εργάζεται. Τότε θα αλλάξουν άποψη.

Cameron Littlewood,

μαιευτής

Όταν ήμουν στο λύκειο, δούλεψα για κάποιο καιρό στο τοπικό νοσοκομείο και ξετρελάθηκα με τα μωρά στην αίθουσα τοκετών και ιδίως την φροντίδα νεογνών. Τότε σκέφτηκα για πρώτη φορά την μαιευτική ως επιλογή σταδιοδρομίας. Η οικογένειά μου χάρηκε για εμένα, και παρόλο που ήμουν λίγο αγχωμένος για το γεγονός ότι ήμουν το μόνο αγόρι στη νοσηλευτική σχολή του πανεπιστημίου, όλα τα κορίτσια με υποστήριζαν πολύ.

Μετά την αποφοίτησή μου, μετατέθηκα σε αγροτικές περιοχές και στα επείγοντα, πριν γυρίσω για να σπουδάσω μαιευτική.

Στην κλινική, το να είμαι ο μοναδικός άντρας νοσηλευτής δεν με προβληματίζει καθόλου. Ωστόσο, οι ασθενείς έχουν προσδοκίες να συναντήσουν γυναίκες μαίες, οπότε εκπλήσσονται όταν με βλέπουν. Συχνά με ρωτούν αν θέλω να γίνω γιατρός, αλλά είμαι ικανοποιημένος με αυτό που κάνω τώρα.

